VERDENS HELSE

Ebolautbruddet

Tidenes største ebolautbrudd herjer nå i Vest-Afrika. En studie av prøvemateriale fra et tidligere utbrudd i Uganda har identifisert prognostiske biomarkører.

Illustrasjonsfoto: NTB scanpix

Ebolaepidemien i Guinea, Liberia, Sierra Leone og Nigeria hadde per 28.8. 2014 rammet 3 069 mennesker, hvorav 1 552 er døde (51 %) (1). Ebola skyldes et zoonotisk virus. Det er oppkalt etter Ebola-elven i Den demokratiske republikken Kongo, som ligger rett ved landsbyen der det første utbruddet ble identifisert i 1976. Det finnes fem kjente typer ebolavirus (2). Utbruddet i Vest-Afrika skyldes en ny stamme av typen *Zaire*, som tidligere kun har vært funnet i Sentral-Afrika. Symptomene er lite spesifikke og kan forveksles med symptomer på andre infeksjoner, særlig i begynnelsen.

Tidenes største ebolautbrudd var frem til 2014 et utbrudd i Gulu-distriktet i Uganda i 2000–01, der 425 mennesker ble smittet og 224 døde (53 %). Utbruddet var forårsaket av ebolavirustypen Sudan. Under epidemien ble det tatt prøver av mange av pasientene. Prøvene er blitt oppbevart på flytende nitrogen og er nå blitt analysert i jakt på prognostiske biomarkører (3). 55 inflammasjonsmarkører ble analysert for de 86 pasientene som man hadde tilstrekkelig prøvemateriale fra.

Høyere grad av viremi var assosiert med fatalitet. Forhøyede verdier av ferritin, trombomodulin og D-dimer var vanligere blant

dem som døde. Ebola omtales ofte som en hemoragisk sykdom, men blødninger forekommer kun hos omtrent en tredel (3). Det var ingen korrelasjon mellom blødnings-symptomer og dødelighet, selv om økt nivå av ferritin og trombomodulin også var assosiert med blødninger. Forskerne fant også en faktor (sCD40L) som var assosiert med overlevelse, og de spekulerer på om denne kan være en markør for reparasjon av skadet endotel.

Kristoffer Brodwall

Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Universitetet i Bergen

Litteratur

1. WHO. Ebola virus disease update – West Africa – update 28 August 2014. www.afro.who.int/en/clusters-a-programmes/dpc/epidemic-a-pandemic-alert-and-response/outbreak-news/4264-ebola-virus-disease-update-west-africa-28-august-2014.html (28.8.2014).
2. Bausch DG, Schwarz L. Outbreak of ebola virus disease in Guinea: where ecology meets economy. *PLoS Negl Trop Dis* 2014; 8: e3056.
3. McElroy AK, Erickson BR, Flietstra TD et al. Ebola hemorrhagic Fever: novel biomarker correlates of clinical outcome. *J Infect Dis* 2014; 210: 558–66.

Publisert først på nett.